

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce (soudce zpravodaj), soudce Mgr. Alexandra Krysla a soudkyně JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobkyně: D. T. P., státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem z.
zastoupená obecným zmocněncem Ing. V. V. T.
bytem X

proti
žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 7. 2019, č. j. MV-79189-4/SO-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 18. 7. 2019, č. j. MV-79189-4/SO-2019 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo zamítnuto její odvolání a bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 24. 4. 2019, č. j. OAM-16165-70/PP-2013. Tímto prvoinstančním rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu z důvodu nesplnění podmínky uvedené v § 87b odst. 2 ve spojení s § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

II.

Žaloba

2. Žalobkyně měla za to, že výrok prvoinstančního rozhodnutí byl v rozporu s § 68 odst. 2 správního řádu, neboť neobsahoval ustanovení, podle něhož nalézací správní orgán rozhodl, resp. podle něhož bylo rozhodnuto o zamítnutí žádosti. Žalovaná ponechala nezákonný výrok beze změny, když odvolání žalobkyně zamítla.
3. Žalobkyně se v rámci řízení považovala a považuje za rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců účinného ke dni podání žádosti. Nesouhlasila s výkladem tohoto ustanovení správními orgány. Podle jmenovaného ustanovení svědčí právní postavení [rodinného příslušníka] občana Evropské unie cizinci, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah, obdobný vztahu rodinnému, a žije s ním ve společné domácnosti. Bohužel i soud v předchozím rozsudku ve věci konstatoval, že toto právní postavení žalobkyni nepřísluší. Nicméně v mezidobí od vydání napadeného rozhodnutí se stav změnil, když žalobkyně začala být závislá na péči příbuzných. Nalézací správní orgán však tuto změnu skutkového stavu nijak nezohlednil a v řízení nezjišťoval, zda žalobkyně nesplňuje podmínku uvedenou v § 15a odst. 3 písm. a) bodu 3 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném ke dni podání žádosti. Nezjistil tak stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, ke dni vydání rozhodnutí. Žalovaná toto pochybení neodstranila a absenci nedostatečného skutkového stavu přičetla k tíži žalobkyně, která cestou zmocněného zástupce uvedla v rámci vyjádření, že se nic nezměnilo. Toto vyjádření ale bylo zjevně v rozporu s tím, co v řízení vyšlo najevo, a bylo povinností správního orgánu tento rozpor odstranit. To, že žalobkyně nenavrhla svůj výsledek, nebo výsledek svědků, jí nemůže být přičítáno k tíži, když se jedná o osobu práva neznalou, úředně neprotřelou a rozumově omezenou.
4. Správní orgány dle žalobkyně rovněž nedostatečně posoudily dopad rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobkyně. Žalobkyně odmítla argumentaci možností podat žádost o jiné pobytové oprávnění, neboť toto tvrzení je jen fikcí a v případě realizace naráží na nepřekonatelné překážky. Odkazem na možnost požádat o jiné pobytové oprávnění se správní orgány vyhýbají povinnosti posoudit reálnou přiměřenost dopadu rozhodnutí. Žalobkyně může sice na území požádat o povolení k trvalému pobytu z humanitárních důvodů, nicméně v jejím případě humanitární důvody shledat nelze, když správní orgán ani v rámci nižší formy pobytu nevidí dopady rozhodnutí o neudělení pobytu, a navíc podáním žádosti nevznikne žalobkyni právní fikce pobytu na území, a proto by žalobkyně musela odcestovat do domovského státu, kam sice cestovala na krátkou dobu i v průběhu řízení, ale vždy v doprovodu, nikoli sama.
5. Žalobkyně dále poukázala na skutečnost, že její nepřetržitý pobyt v České republice je realizován již šestým rokem. Tato [doba] je způsobilá k zásadní integraci žalobkyně do české společnosti a k přetrhání vazeb v domovském státě. Proto argumentace nižším stupněm hodnocení dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně jen

proto, že se jí žádost pouze zamítá (ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, sp. zn. 6 Azs 96/2015), není namístě a je třeba vzít v úvahu skutečnou délku pobytu a reálné rodinné vazby. Žalovaná podle žalobkyně v průběhu hodnocení dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života vycházela ze zkreslených a účelově hodnocených okolností, které jí neumožnily objektivní test přiměřenosti, čímž zatížila své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Ze všech shora uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí žalované i rozhodnutí prvoinstanční v celém rozsahu zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

6. Žalovaná ve svém vyjádření k podané žalobě navrhla zamítnutí žaloby. Rekapitulovala, že žalobkyně podala dne 31. 12. 2013 žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území za účelem sloučení s občanem Evropské unie – svojí vnučkou M. B., nar. xx. x. xxxx, státní občankou České republiky.
7. V daném případě nemohlo dojít ke splnění podmínek uvedených v ustanovení § 15a odst. 1 a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, neboť žalobkyně není manželem občana EU, není rodičem občana EU mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti, není dítětem mladším 21 let a není ani nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie.
8. Ze spisového materiálu je patrné, že v daném případě nepřipadala v úvahu ani jedna z možností uvedených v ustanovení § 15a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobkyně nemá na území doposud udělené pobytové oprávnění a se svojí vnučkou nežila na území Vietnamské socialistické republiky, její vnučka ji prokazatelně nevyživuje, naopak je sama vyživovaná svými vlastními rodiči, a zároveň nic nenasvědčuje tomu, že by se žalobkyně o sebe z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedokázala sama postarat bez osobní péče své vnučky, byť žalovaná nepochybně, že žalobkyně trpí určitými zdravotními komplikacemi.
9. V úvahu by tedy připadala pouze možnost uvedená v ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, rovněž tuto možnost však správní orgán prvního stupně vyloučil, neboť žalobkyně sice se svojí vnučkou prokazatelně žije ve společné domácnosti, nicméně se nejedná o vztah obdobný vztahu rodinnému. Žalovaná odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2010, č. j. 5 As 6/2010-63, a uvedla, že vztah prarodič-vnouče může být v určitých případech posuzován jako vztah obdobný vztahu rodinnému, ale pouze v případě, kdy prarodič nahrazuje roli rodiče a pečuje o své vnouče, což nebylo v tomto případě prokázáno. Žalovaná tudíž setrvala na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí.

IV.

Další vyjádření žalobkyně

10. Žalobkyně v replice na vyjádření žalované setrvala na dosavadní argumentaci uvedené v žalobě. Upozorňovala především na dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života nejen svého, ale i svých dětí a vnoučat.

11. V následujících podáních žalobkyně sdělila a dokládala, že se její zdravotní stav zhoršuje, trpí různými nemocemi, prodělala mozkový infarkt a onemocnění covid-19 a bez denní pomoci svých dětí a vnoučat ve společné domácnosti se nedokáže sama o sebe postarat. Ve Vietnamu nemá žalobkyně žádného příbuzného, který by se o ni mohl denně postarat, nemá žádnou vazbu, všechny děti i vnoučata žalobkyně jsou trvale žijící v ČR a mají zde vybudované zázemí.

V.

Posouzení věci soudem

12. V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
13. Soud o žalobě rozhodoval bez nařízení jednání, neboť žalovaná se k výzvě soudu nevyjádřila a žalobkyně na nařízení jednání dodatečně netrvala (§ 51 s. ř. s.).

VI.

Rozhodnutí soudu

14. Žaloba není důvodná.
15. Mezi účastníky je sporné, zda správní orgány dostatečným způsobem zjistily skutkový stav týkající se vztahu mezi žalobkyní a její vnučkou M. B., nar. xx. x. xxxx (občankou ČR), konkrétně toho, zda je žalobkyně rodinným příslušníkem své vnučky ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 17. 12. 2015.
16. Podle § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců platilo, že „*rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho a) manžel, b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti, c) dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a d) nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie.*“
17. S ohledem na povahu vztahu mezi žalobkyní a její vnučkou připadalo v úvahu pouze vymezení rodinného příslušníka obsažené v § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, přičemž aby bylo možné toto ustanovení aplikovat na žalobkyni, muselo by být prokázáno, že žalobkyně je „*nezaopatřenou*“ osobou. Klíčovým předpokladem pro to, aby žalobkyně naplnila definici nezaopatřené osoby vymezenou v § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, je skutečnost, že jí občan ČR (tj. její vnučka) vyživuje. K této otázce proto musel být ve správním řízení zjišťován skutkový stav. V rámci správního řízení, které předcházelo rozsudek zdejšího soudu ze dne 7. 3. 2018, č. j. 30 A 65/2017 – 58 (dále jen „*zrušující rozsudek*“), jímž bylo původní prvoinstanční a napadené rozhodnutí zrušeno, žalobkyně v účastnické výpovědi ze dne 31. 5. 2016 uvedla, že její vnučka studuje na gymnáziu v Plzni a nemá žádné příjmy. V původním řízení bylo tedy postaveno na jisto, že vnučka není způsobilá žalobkyni vyživovat, když s ohledem na její věk, probíhající studium a majetkové poměry sama vnučka musí být vyživována svými rodiči. V navazujícím správním řízení po vydání zrušujícího rozsudku prvoinstanční orgán vydal dne 10. 1. 2019 výzvu č. j. OAM-16165-58/PP-2013, kterou žalobkyni precizním způsobem vyzval, aby uvedla případné nové skutkové okolnosti stran naplnění její postavení rodinného příslušníka ve smyslu § 15a

zákona o pobytu cizinců, a aby uvedla skutečnosti pro posouzení otázky přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Na tuto výzvu reagovala žalobkyně podáním ze dne 21. 1. 2019, v němž uvedla, že „žije s občanem EU ve vztahu obdobnému rodinnému“, s občanem EU „žije ve společné domácnosti“ a že „všechny okolnosti, které byly zjištěny správním orgánem a prokázány během řízení, platí pořád dosud beze změn.“ Soud má ve shodě se správními orgány za to, že právě citovaná tvrzení nijak neprokazují, že by žalobkyně byla vyživovanou osobou ze strany své vnučky, tato skutečnost nevyplynula ani z jiných podkladů pro rozhodnutí. Skutkový stav byl zjištěn řádně, proto správní orgány postupovaly v souladu se zákonem, když uzavřely, že žalobkyně není rodinným příslušníkem své vnučky ve smyslu § 15a odst. 1, 2 zákona o pobytu cizinců.

18. Soud se neztotožnil s tvrzením žalobkyně, že je rodinným příslušníkem své vnučky podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců v rozhodném znění, podle něhož platilo, že „ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.“ Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 4. 2010 – 63, č. j. 5 As 6/2010 – 63 „vztah obdobný vztahu rodinnému musí být definován tak úzce, jak je definován vztah rodinný, musí se proto jednat o vztahy analogické vztahům mezi rodinnými příslušníky, tak jak je citovaný zákon v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES vymezuje. Za vztah rodinný je považován vztah rodiče - děti, prarodiče - děti. (podtrženo zdejším soudem)“ Z právě citovaného rozhodnutí je jasně patrné, že vztah obdobný vztahu rodinnému je vztahem faktickým, který svým charakterem připomíná vztah mezi přímými příbuznými. V nyní projednávané věci však vůbec není možné o vztahu „obdobném“ hovořit, neboť vztah žalobkyně a její vnučky je vztahem reálným, nejde o pouhý faktický vztah, ale o právní příbuzenství. Jde tedy o rodinný vztah, který ovšem nenaplní další podmínky (viz shora), aby bylo možné žalobkyni považovat za rodinného příslušníka své vnučky ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců.
19. Důvodnou soud neshledal ani námitku nesprávného posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobkyně. Správní orgány se řádně vypořádaly s argumentací žalobkyně týkající se jejího zdravotního stavu, když uzavřely, že zdravotní stav žalobkyně je sice nepříznivý, jak vyplývá z lékařské zprávy ze dne 21. 1. 2019, není však natolik vážný, aby žalobkyni znemožnil vycestovat a pobývat v zemi původu. K tomu správní orgány zcela správně odkázaly na obsah cestovního dokladu žalobkyně, z něhož vyplývá, že žalobkyně opakovaně Vietnam navštěvuje a tráví tam delší časová období, a to i v období časově bezprostředně předcházející okamžiku vydání lékařské zprávy. Jestliže jde o tvrzení ze dne 4. 11. 2020 ohledně zhoršení zdravotních problémů žalobkyně, pak je třeba si uvědomit, že napadené rozhodnutí soud posuzuje pouze podle skutkového a právního stavu, který zde byl ke dni vydání napadeného rozhodnutí, platí tedy, že zhoršení zdravotního stavu žalobkyně představuje otázku, která správním orgánům nebyla při jejich rozhodování známa, tudíž nelze jim vytýkat, že se jí nezabývaly, resp. ji nezohlednily při posouzení přiměřenosti správního rozhodnutí. Pokud se jedná o dopady rozhodnutí do jiných složek života žalobkyně, je nezbytné zdůraznit, že prvoinstanční rozhodnutí i napadené rozhodnutí obsahují pasáž, v níž jsou popsány poměry žalobkyně a její rodiny, přičemž správní orgány tyto okolnosti srozumitelně vyhodnotily a dospěly k závěru, že zamítnutí žádosti nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně. Soud se se závěry správních orgánů ztotožňuje. Z okolností zjištěných správními orgány nevyplývá žádný zásadní faktor, který by převážil nad zájem České

republiky, aby žalobkyně opustila její území. Samotná skutečnost, že žalobkyně pobývá na území dlouhodobě a vytvořila si zde sociální vazby a zázemí, nepředstavuje nic specifického, odlišujícího se od běžně posuzovaných případů, v nichž žadateli není uděleno či prodlouženo pobytové oprávnění a musí se vrátit do země svého původu. Lze shrnout, že vypořádání dopadů rozhodnutí do sféry žalobkyně je dostatečné a správné.

20. Žalobu soud shledal nedůvodnou, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VII.

Náklady řízení

21. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, jež měla ve věci plný úspěch. Žalované však žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a ani nežádala jakoukoli jejich náhradu, proto soud rozhodl, že žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 19. února 2021

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu